

& quāuis Septuaginta Interpretes, & vulgata editio habeant in præterito; tamen videtur esse positum tempus pro tempore, vt Euthymius annotauit. Sepè enim Scriptura prophetica quæ futura sunt, explicat per tempus præteritum, ad certitudinem rerum indicandam.

IV. Et introibo ad altare Dei, ad Deum qui lætificat iuuentutem meam.

Explicat quid facturum sit in monte sancto, & in tabernaculo Dei, nimirum se facturum, quod cæteri faciunt, qui in domo Dei habitant, quorum munus est sacrificare sacrificium laudis: beati, inquit, qui habitant in domo tua Domine, in secula seculorum laudabunt te. Introibo, inquit, ad altare Dei, sacrificaturus videlicet sacrificium laudis: omnes enim, qui domum illam ingrediuntur, continuo Sacerdotes fiunt, vt ex illis eorum verbis intelligi potest, Fecisti nos Deo nostro Regnum, & Sacerdotes. Apoc. 5. Nec solum ad altare introibo, inquit, sed etiam introibo ad ipsum Deum, id est, coram ipso Deo apparebo, quasi in intimum eius cubiculum introductus, ad Deum, inquam, qui lætificat iuuentutem meam, id est, qui lætificat nouam ætatem iuuentutem. Nam in patria renouabitur sicut aquilæ iuuentus nostra, vt dicitur in Psalm. 102. &, vt Apostolus ait ad Ephes. 4. Occurremus omnes in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi. S. Hierony. vocem, ghili, vertit, exultationem, pro qua Septuaginta verterunt, iuuentutem. Sed vocabulum hoc rarissimè inuenitur in Scripturis: & sicut ex auctoritate Sanct. Hieronymi credere possumus significare exultationem: ita ex auctoritate Septuaginta Interpretum credere possumus significare iuuentutem. Quod autem habetur Daniel. 1. ghilchem, non significat, vt quidam scripserunt, iuuentutem, sed similitudinem ætatis. Sanctus enim Hieronymus pro illa voce posuit, coæuis vestris; & ex eius auctoritate Sanctes Pagninus in Dictionario suo docuit, ghil, significare similitudinem. Nemo igitur re-

prehendere potest Septuaginta Interpretes, vel editionem vulgatam.

Cōfitebor tibi in cithara Deus Deus meus: quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? V.

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vult⁹ mei, & Deus meus. VI.

Explicat clarius quod sacrificium oblaturus sit ad altare Dei, cum venerit in tabernaculum non manufactum, æternum in cælis. Confitebor, inquit, tibi in cithara, id est, laudabo te cōfitendo misericordias tuas, iustitias tuas, omnia denique mirabilia tua, & laudabo non solum ore, sed etiam opere; tunc enim optimè, & sine vlla discordia, vel repugnantia concordabunt cantus, & cithara, id est, voces, & opera, quæ duo in hac peregrinatione raro perfectè concordant. Porro citharæ meminit etiam Apocalypsis, cum describit laudes Sæctorum in cælo, Apoc. 5. Habentes singuli citharas in manibus; & c. 14. Et vocem quam audiui, sicut citharedorum citharizantium in citharis suis. Quæ sequuntur, explicata sunt in fine Psalmi superioris.

PSALM. XXXXIII.

Titulus, & Argumentum.

In finem filijs Core ad intellectum.

Titulus huius Psalmi nihil differt à titulo Psalmi quadragesimi primi, nisi quod in eo vox, intellectus, præponitur, hic postponitur. Ibi erat intellectus filijs Core, hic est, filijs Core intellectus, vt est in hebraeo, vel, ad intellectum, vt est in græco, & latino. Et fortasse nullum est in hac transpositione mysterium. Fortasse etiam vox, intellectus, præposita significabat in eo Psalmo deplorari calamitates præteritas, vel præsentis; in hoc autem postponitur, quia deplorantur calamitates futura longè post tempora Davidis: conueniunt enim S. Patres hunc Psalmum continere prædictionem verum, qua